

Så svarar de lokala partierna

Biltrafik centrala Jönköping

Vårt parti anser att biltrafiken i centrala Jönköping bör minska.

Sammanfattning: C, MP, S och V håller med, SD håller inte alls med. Övriga håller delvis med och några beskriver målkonflikter.

C	KD	L	M	MP	S	V	SD
Håller med	Håller delvis med	Håller delvis med	Håller delvis med	Håller med	Håller med	Håller med	Håller inte alls med
	Vi vill skapa ett hållbart trafiksystem där trafikslagen inte ska konkurrera med varandra utan kunna samspela. Vi anser att det främst är de som bor i centrala Jönköping som ska välja att resa kollektivt eller cykla till förmån för de som bor på landsbygden eller i mindre tätorter och inte har tillgång till kollektivtrafik	Gärna fler infarts-parkeringar och bättre kollektivtrafik.	Det är viktigt att fler som bor i centrala Jönköping gör aktiva val och i första hand väljer cykel eller kollektivtrafik för att kunna frigöra plats för boende på landsbygden där det många gånger inte finns realistiska alternativ till bilen. Genom en aktiv styrning av åtgärder kan trafiken flyta på för alla trafikslag. Minskningen av biltrafiken måste ske genom människors aktiva val, inte genom att förstöra trafikflödet.	Staden ska vara till för människor, inte för bilar! Transporter står för en stor del av klimatutsläppen. Bilar orsakar dessutom buller och luftföroreningar, vilket påverkar hälsan för boende i Jönköping. Vi ska istället satsa mer på hållbara transporter, som kollektivtrafik och cykel, och göra centrala Jönköping mer tillgänglig genom ökad yta för fotgängare och cyklister. Vi behöver även skapa fler gröna miljöer i centrala Jönköping, för att gynna hälsa och biologisk mångfald och för att förebygga problem som ett förändrat klimat för med sig, som översvämningar och värmeböljor. Miljöpartiet vill återinföra stadsmiljöavtalen, eftersom de är framgångsrika sätt för kommuner att få statligt ekonomiskt stöd till utbyggnad av kollektivtrafik, gång- och cykelbanor. Investeringarna gör alternativen till bilism mer attraktiva.	Vi behöver fortsätta ställa om till ett mer hållbart resande.	Ja, både av miljö- och klimatskäl, utrymmesskäl och för en bättre folkhälsa med tanke på luftföroreningar och buller. Vi vill istället prioritera klimatsmarta och yteffektiva sätt att transportera sig som att gå, cykla eller åka buss. Vi vill att mer av stadsmiljön ska användas till grönska, folkliv, hållbart resande och en härligare livsmiljö där människor sätts i centrum.	Det finns ofta helt naturligt målkonflikter mellan människors livskvalitet och miljöåtgärder. En effektiv miljöpolitik handlar bland annat om att finna de åtgärder som ger stor miljönytta och inte påverkar människors livskvalitet för mycket samt att säga nej till de åtgärder som påverkar livskvaliteten mycket utan att ge stor miljönytta. Den rörelsefrihet som bilen ger är mycket värdefull.

Stadsplanering

Vårt parti står för en stadsplanering som bevarar och utökar grönområden i tätorten och där omgivande jordbruksmark och natur skyddas.

Sammanfattning: Alla håller med, helt eller delvis.

C	KD	L	M	MP	S	V	SD
Håller med	Håller delvis med	Håller med	Håller med	Håller med	Håller delvis med	Håller med	Håller med
	Gröna inslag är viktiga i centrala tätorten och 3-30-300 principen ska värnas (man ska se tre träd när man tittar ut från ett fönster, 30 procent krontäckning samt att det ska vara max 300 meter till ett grönområde). Detta för att bidra till en renare luft, högre trivsel och lägre temperaturer i våra tätorter. Vi anser även att det ska vara möjligt att bygga bostäder och verksamheter även utanför centrala tätorten och de mindre tätorterna. Detta för att vi ska få en levande landsbygd och underlag för förskolor och skolor i hela vår kommun. Vi är därför positiva till att tidigare ej ianspråktagen mark bebyggs för att stärka förutsättningarna för en levande landsbygd.		Det är viktigt att vi bevarar centrala grönområden och hellre bygger högt än brett. Förtätningar kan vara bra men inte på bekostnad av grönområden som är viktiga för människors hälsa. Byggnation av bostäder och industri ska inte göras på aktiv brukningsvärd jordbruksmark.	Detta är en mycket viktig fråga för Miljöpartiet! Vi måste värna, skydda och öka den biologiska mångfalden genom att ha levande gröna miljöer, även i vår stad. Det är även en hälsofråga för oss människor. Omgivande jordbruksmark behöver skyddas i högre grad än vad som görs nu. Det är även en beredskapsfråga. Vi vill skapa fler naturreservat i kommunen.	Vi har beslutat på att inte bygga på icke planerad jordbruksmark, men det kan behövas om det gäller samhällsviktig verksamhet. När förtätningar görs i centrala delar vill vi värna att gröna eller blåa stråk finns i närheten.	Vi vill inte förtäta staden på bekostnad av grönska som ger livskvalitet och ekosystemtjänster. Vi måste bevara och utveckla grönskan när vi blir fler människor som ska samsas om allt mindre grönområden. I takt med att vi minskar biltrafiken blir det ytor som kan användas till grönska. Särskilt viktigt är det att få in mera träd (som kan växa sig hyfsat stora). Vi vill också värna de lite större, tätortsnära skogs- och hagmarksområdena som kan nås utan bil. Vi är helt för att ingen jordbruksmark ska bebyggas.	Sverigedemokraterna är en av pionjärerna i att driva frågan om att bevara jordbruksmarken. Vi har prestigelöst samarbetat med vem som helst för att åstadkomma detta. Tyvärr verkar inte nuvarande styre hedra den överenskommelse som finns. Vi har dessutom fört upp frågan på riksnivå.

Parkeringsplatser							
Vårt parti kommer att verka för marknadspris på parkeringsplatser utan subventioner.							
Sammanfattning: M och SD håller inte alls med. Övriga håller delvis med men har lite olika invändningar.							
C	KD	L	M	MP	S	V	SD
Håller delvis med	Håller delvis med	Håller delvis med	Håller inte alls med	Håller delvis med	Håller delvis med	Håller delvis med	Håller inte alls med
	Vi anser inte att mängden parkeringsplatser är avgörande för mängden biltrafik. Människors livspussel och kollektivtrafikens utbud påverkar valet av trafikslag. Vi kan inte påverka privata fastighetsaktörers prissättning av parkeringsplatser. Däremot kan vi påverka prissättningen av parkeringsplatser på kommunal mark och i våra parkeringshus. De senaste årens höjningar av boendeparkering är stegvis anpassning till marknadsmässiga priser.	Håller med om att det ska vara marknadspris, men håller inte med om att parkering subventioneras idag.	Vad privata fastighetsägare gör kan vi i politiken inte påverka. Parkeringsplatser i centrala Jönköping ska prissättas rimligt för pendlare och kunder. Det behöver finnas bättre infarts- och pendlar-parkeringar så att fler slipper ta med bilen in till centrum men vi kan inte prissätta så att ingen parkerar där. Dessutom behöver det finnas parkeringsplatser med en progressiv taxa för att främja kortare stopp. Det vill säga många parkeringsplatser i centrala Jönköping ska vara för de som vill göra kortare stopp, för att främja handeln. Det krävs en aktiv prissättning men att alltid ha ett marknadspris är inte försvarbart, ibland har vi ju även en högre taxa. Taxan måste sättas utifrån aktuell plats.	Vi håller med om att mängden p-platser och priset för dessa till stor del avgör biltrafikens omfattning. Parkeringspriserna har höjts under mandatperioden och det finns en ambition att göra det mer attraktivt att parkera i parkeringshus än att använda gatuparkering. Miljöpartiet vill göra också göra det billigare och mer attraktivt att välja hållbara transportmedel, t e x genom billigare tåg- och bussbiljetter och tidseffektiva transportsätt. Vi vill även återinföra infarts- och pendlarparkeringar. Över tid behöver subventionering av parkeringsavgifter minska.	Vi tycker att vi har en bra balans idag	Vi håller inte riktigt med om att det är tillgången på parkeringsplatser och priset för dem som är helt avgörande för hur mycket biltrafik det blir. Det är många andra åtgärder som måste till för att få ner biltrafiken i centrum. Vi måste bland annat underlätta för bussar och cyklar, dvs fler bussgator och cykelvägar. Med automatik blir det då mindre plats för bilarna. Markparkeringen i centrum ska till största delen flyttas över till parkeringshusen för en mer effektiv markanvändning. Vad parkeringsavgifterna där ska vara är en avvägningsfråga, men vi är för parkeringsavgifter som ger en miljöstyrande effekt. När det gäller flerbostadshus så styr kommunens parkeringsnormer hur många parkeringsplatser som fastighetsägaren måste ordna. Men kommunen kan inte bestämma hur fastighetsägaren ska finansiera dessa.	Vi anser att kommunen är till för medborgarna och inte tvärtom. I det uppdraget ingår att underlätta medborgarnas livspussel. En del av det är att möjliggöra parkering av bilar. Att ta bort parkeringar och att göra det dyrt att parkera kommer inom en snar framtid att innebära att man inte kan ta sin elbil till staden och därmed blir det svårare att bo på landsbygden.
Kollektivtrafik, cykel- och gångtrafikanter (4 delfrågor)							
Fråga A. Vårt parti vill göra det enklare och billigare att ta bilen in till centrala Jönköping.							
Sammanfattning: C, MP och V håller inte alls med. Övriga håller med och lyfter fram olikheten i förutsättningar och önskemål.							
C	KD	L	M	MP	S	V	SD
Håller inte alls med	Håller med	Håller delvis med	Håller delvis med	Håller inte alls med	Håller delvis med	Håller inte alls med	Håller med
	Vi vill göra det enklare för de som inte har tillgång till kollektivtrafik eller av andra skäl behöver ta bilen in till staden. Kostnaden för att resa till staden med bil har kommunen ingen rådighet över.	Rondellerna runt Munksjön behöver ses över för att inte låsa trafiken och orsaka köer.	Det behöver vara enklare än idag att ta sig med bil runt om i kommunen. Långa köer får inte fortsätta att vara en vardag över hela dagen.	Vi behöver färre bilar i centrum, inte fler. Skälen är flera: Bättre framkomlighet för alla resenärer (inte endast bilister), renare luft, mer plats för gröna ytor, mer utrymme för mänskliga möten.	Fler behöver ställa om till ett hållbart resande, men de som inte har möjlighet av olika skäl att klara sig utan bilen ska också kunna ta sig in till centrum.	Se svar på förra frågan. Vi vill istället prioritera klimatsmarta och yteffektiva sätt att transportera sig som att gå, cykla eller åka buss. Vi vill skapa fler pendelparkeringar i anslutning till buss och tåg, så att det finns goda förutsättningar att byta till ett mer hållbart färd sätt även för dem som bor i landsbygderna. Det ska vara billigt och enkelt att resa hållbart.	Kommunen är till för medborgarna och inte tvärtom. I övrigt se svaren till tidigare frågor.

Fråga B. Vårt parti vill arbeta för en ökad tillgänglighet för och ett ökat användande av kollektivtrafik.

Sammanfattning: Svar saknas från SD; övriga håller med.

C	KD	L	M	MP	S	V	SD
Håller med	Håller med	Håller med	Håller med	Håller med	Håller med	Håller med	
	Det är en förutsättning för en fungerande trafiksituation. Kollektivtrafikens utbud behöver utvecklas.	Självklart	Fler behöver vilja ta kollektivtrafiken. För att göra den mer attraktiv behövs ett aktivt arbete tillsammans med JLT.	Kollektivtrafik genererar betydligt mindre klimatutsläpp än biltrafik. Gaturummet används mer effektivt när vi reser kollektivt än sitter ensamma eller få i varje bil. Det är också en jämlikhetsfråga, det är inte alla som har råd att ha en bil. Men alla ska ha råd att åka kollektivt! Det är mycket viktigt att kommunen har en tät och aktiv dialog med Länstrafiken för att skapa en kollektivtrafik som är tillgänglig för alla, och som synkar med kommuninvånarnas behov gällande kollektivtrafik till olika bostadsområden och arbetsplatser.		Det är kommunen som håller med infrastrukturen (bussgator, hållplatser) men regionen som bestämmer linjedragning, turtäthet och biljettpriser. Vi vill ha fler bussgator/filer för att få bra framkomlighet för bussarna och verka för att alla hållplatser är utformade på ett tillgängligt sätt. Och ett gott samarbete med regionen (JLT) för att lösa de andra bitarna. Vänsterpartiet vill införa ett nationellt Sverigekort för kollektivtrafiken i hela landet för 450 kr/månad och vi driver på för sänkta priser även i region Jönköpings län.	

Fråga C. Vårt parti vill arbeta för att förbättra förutsättningarna för cyklister och gångtrafikanter.

Sammanfattning: Samtliga håller med.

C	KD	L	M	MP	S	V	SD
Håller med	Håller med	Håller med	Håller med	Håller med	Håller med	Håller med	Håller med
	Det är en förutsättning för en fungerande trafiksituation. Vi vill främja cykelinfrastrukturen och separera trafikslagen för en ökad framkomlighet.	Självklart. Framför allt behöver sammanhängande stråk för cyklar tas fram.	Det behövs ett aktivt arbete för att knyta ihop nuvarande cykelstråk till en bättre och mer logisk helhet.	Absolut, detta är en anledning till att biltrafiken i centrum måste minskas. Men behovet att förbättra förutsättningarna för cyklister och gångtrafikanter gäller förstås i hela kommunen, inte minst på våra landsbygder. Det ska vara tryggt och säkert att ta sig fram både till fots och med cykel. Kommunen behöver bli bättre på att koppla samman cykelstråk och att avskilja cykel- och gångvägar på ett tydligare sätt. Cyklingsfrågan är en viktig del i kommunens kommande trafikplan och Miljöpartiet kommer även fortsatt att bevaka och kämpa för att cyklingen ska kunna öka och utvecklas i vår kommun.		På vårt initiativ skulle cykelprogrammet från 2017 uppdateras men nu ska det istället bli en del av arbetet med trafikplanen. Vi förespråkar cykelvägar som är separerade från gångbanorna. I befintliga områden skulle man kunna göra cykelväg av en del av gatumarken, tydligt skild från bilarna. Vi vill bygga ihop cykelnätet i kommunens centrala delar och tätorter samt arbeta för utbyggnad av cykelväg längs statliga vägar i och mellan orter. Vi vill fortsätta sopsaltningen mellan Bankeryd och Huskvarna och utveckla snöröjningen på fler sträckor. Det ska vara säkert att cykla eller gå till skola och fritidsaktiviteter. Vi vill säkerställa att det finns gott om bra cykelparkeringar, cykelpumpar, skyltning och annan viktig infrastruktur som underlättar cykling.	Det är något som SD har arbetat för länge. Ett ökat cyklande är bra för både miljö och folkhälsa. Däremot är vi av miljö- och hälsoskäl negativa till styrets subventionering av elcyklar när det gör att man går från vanlig cykel till elcykel.

Flygplatsen							
Vårt parti anser att kommunens och regionens skattemedel även fortsättningsvis bör användas för att subventionera Jönköpings flygplats med stora summor varje år.							
Sammanfattning: MP och V håller inte alls med, motiverar med klimatargument. Övriga lyfter fram vikten av att flygplatsen finns men har olika syn på kommunens roll i finansieringen.							
C	KD	L	M	MP	S	V	SD
Håller inte alls med	Håller delvis med	Håller inte alls med	Håller inte alls med	Håller inte alls med	Håller inte alls med	Håller inte alls med	Håller med
I nuläget är kommunen och regionen ägare. Vi anser att staten ska ta över ansvaret för flygplatsen snarast möjligt men i avvaktan på det tar kommunen sitt ägaransvar.	Flygplatsen fyller en viktig funktion för samhällskritiska verksamheter. Långsiktigt är det dock inte rimligt att kommunen finansierar en så stor del av flygplatsens verksamhet. Staten och de andra aktörer som är beroende av flygplatsen behöver ta ett större ekonomiskt ansvar.	Eftersom det är en central beredskapsflygplats bör staten ta över den.	Flygplatsen är primärt ett statligt ansvar och ska bekostas av staten.	Absolut inte! Detta har varit en kärnfråga för Miljöpartiet i många år och vi lyfter den i kommunpolitiska sammanhang vid alla tillfällen vi kan. Det är helt orimligt att flygplatsen indirekt skattesubventioneras och att Jönköping Airport gör reklam för charterresor - helt i strid med klimatmålen i kommunens hållbarhetsprogram! Om det behövs en flygplats i närområdet för samhällsnyttigt flyg så ska staten stå för kostnaden. Men medel från kommun och region ska absolut inte gå till att tillgängliggöra chartertrafik.	Vi anser att staten ska ta sitt ansvar eftersom det är både en beredskaps- och karantänsflygplats.	Flygplatsen genererar klimatskadliga utsläpp, är mycket olönsam att driva och tillför inget av värde inom de områden kommunen ansvarar för. Därför bör kommunen göra sig av med sin del. Regionen har visst ambulansflyg men det är troligen inte värt de pengar som regionen satsar (och som dessutom är rena skattemedel, till skillnad från kommunen som hanterar det inom bolagen).	Flyget står inför en omvandling till elflyg. Den utvecklingen är helt beroende av att det finns regionala flygplatser med ett inte alltför stort avstånd. Dessutom är det av stor ekonomisk vikt för Jönköping att flygplatsen finns kvar. Det är en vinstaffär för kommunen att subventionera flygplatsen. Värdet för beredskapen kan inte överskattas.
Norra Kärr							
Vårt parti anser att Greena Minerals bör få brytningstillstånd för en gruva i Norra Kärr.							
Sammanfattning: De som svarat håller inte alls med, framför allt med hänvisning till risken för dricksvattnet. KD har inte svarat, utan vill vänta med att ta ställning till utredningarna är klara.							
C	KD	L	M	MP	S	V	SD
Håller inte alls med		Håller inte alls med	Håller inte alls med	Håller inte alls med	Håller inte alls med	Håller inte alls med	Håller inte alls med
	Vi avstår att svara på huruvida vi håller med eller ej. Greena Minerals har av regeringen fått ensamrätten att fortsätta utreda fyndigheten. Beslutet anger att Vätterns vatten måste skyddas och beslutet innehåller också skydd för Hålaveden, Natura 2000-området Holkaberget samt Försvarsmaktens intressen. Vi tar ställning utifrån de svar som utredningen ger. Men det är självklart att Vätterns vatten måste skyddas.	Det har framkommit att mängden utvinningsbar metall är för låg för att bryta.	Detta är inte ett kommunalt beslut, men vi anser inte att Vättern som dricksvattentäkt kan säkras över tid med en lokalt belägen gruva. Dessutom förfulas hela området genom ett stort dagbrott och rekreation kommer omöjliggöras.	Absolut inte! Detta är en av de viktigaste kommunpolitiska frågorna för Miljöpartiet, som vi har drivit sedan frågan blev aktuell. Miljöpartiet säger även nej till gruvbrytning i Norra Kärr på nationellt plan (via våra språkrör och motioner från vår riksdagsgrupp) - ett stöd som långtifrån alla partier i Jönköping har. Gruvbrytning i Norra Kärr innebär ett alltför stort hot mot både vårt dricksvatten från Vättern och för miljön och naturen kring Norra Kärr och i Vättern.	Vi säger nej till gruva på denna plats. Vårt dricksvatten väger tyngre.	Nej, vi måste värna Vättern! Det finns inget där som är så värdefullt för Sverige eller mänskligheten att det är värt risken att vårt dricksvatten förstörs. Det är inte rimligt att öppna en gruva med alla konsekvenser och risker det för med sig för människa och miljö. Vättern är Europas största dricksvattentäkt och en ovärderlig tillgång som vi måste skydda. Vi vill förklara hela Vättern som riksintresse för dricksvatten, förhindra att miljö- och hälsoskadliga ämnen hamnar i vattnet och stoppa militära skjutövningar i Vättern.	Syftet är gott, men riskerna för miljön och för Vättern som vattentäkt är för stora. Troligen blir det nej vid miljöprövningen enligt miljöbalken. Det ligger närmare till hands med återvinning och öppnande av ny gruva i Kiruna.

PFAS

Vårt parti vill se till att kommunen gör tillräckligt för att garantera låga PFAS-halter väl under fastställda gränsvärden i kommunens vatten (yt- och grundvattenförekomster) och säkerställer god ekologisk och kemisk status senast 2027.

Sammanfattning: Samtliga håller med eller håller delvis med. S och MP påpekar att PFAS-fritt överallt 2027 är ett mål som är svårt eller omöjligt att uppnå.

C	KD	L	M	MP	S	V	SD
Håller med	Håller med	Håller med	Håller med	Håller delvis med		Håller delvis med	Håller med
	Vi har under flera år i vårt förslag till budget för Jönköpings kommun föreslagit större satsningar än de styrande partierna för att utreda och sanera förorenad mark.	PFAS måste fasas ut och reningssteg för att rena dricksvattnet måste tas. Dock kan det bli svårt att hinna till 2027.		Att värna reningen av avloppsvatten från läkemedel och PFAS är en av Miljöpartiets huvudfrågor. Vi vill att ambitionen i kommunen ökar för att hantera dessa ämnen. Däremot är det tyvärr svårt att lova vad som går att uppnå i närtid, bland annat för att värdet av vissa ämnen är under detektionsgräns för använda mätmetoden. Det finns i dagsläget inte fungerande reningsmetoder för alla PFAS-föreningar och läkemedelssubstanser. Med det sagt vill Miljöpartiet ändå att Jönköpings kommun reserverar plats och energi för att kunna rena avloppsvatten bättre framöver. Vi vill att Jönköpings kommun ska ha som ambition att ligga i framkant för att utvärdera metoder som kan rena dessa substanser.	Vår kommun arbetar med detta.	Kommunen ska göra det som är möjligt för kommunen att göra. Men att garantera PFAS under gränsvärdena och god ekologisk och kemisk status överallt till 2027 är inte möjligt.	PFAS är problematiskt. Gränsvärdena är satta för att säkerställa god hälsa. Vi vill se till att kommunen gör tillräckligt i detta avseende. Partiet har i Riksdagen verkat för att Försvarsmakten ska sanera flygplatsen vid Karlsborg från PFAS. Inget annat parti har röstat för det yrkandet. Med detta sagt är det svårt att binda sig till ett visst årtal av praktiska skäl. Vi vill dessutom inte att alla kraftverksdammar rivs ut då de kan behövas för vår beredskap.

Munksjön

Vårt parti vill verka för att snarast begränsa de befintliga utsläppen till, och föreningen av, Munksjön och att den saneringsåtgärd som bedöms ge bästa möjliga miljöresultat påbörjas och genomförs snarast. Betalningsansvarsfrågan vill vi driva separat och inte som en förutsättning för åtgärd.

Sammanfattning: Samtliga håller delvis med. KD och M pekar på riskera för Vättern vid sanering, SD att intresseavvägning måste ske gällande dagens verksamheter. MP, S och V vill att ansvarsfrågan reds ut.

C	KD	L	M	MP	S	V	SD
Håller delvis med	Håller delvis med	Håller delvis med	Håller delvis med	Håller delvis med	Håller delvis med	Håller delvis med	Håller delvis med
	Detta är en fråga som kommunen inte självt helt förfogar över. Vilka åtgärder som bör vidtas bör sakkunniga på området klarlägga. Det finns en samsyn mellan kommunen partier i önskan om en renare sjö. En sanering av Munksjöns botten kan innebära en större miljöpåverkan än om föreningarna ligger kvar på botten. Olika alternativ för att sanera botten har undersökts men inget har bedömts vara lämpligt.	Utsläppen ska upphöra omedelbart. Dock har saneringsåtgärder hittills visat på större risker för Vättern.		Frågan om föreningen av Munksjöns har pågått i mer än 40 år. Det är hög tid att ansvarsfrågan löses en gång för alla. Vi vill också att kommunens arbete med uppströmsarbete längs tillflöden till Munksjön intensifieras för att snabbare veta vilka källor som finns för föreningarna. För kommunens egna utsläpp från Simsholmens avloppsreningsverk och dagvatten vill vi höja reningsgraderna (enligt svar på fråga 6). När det gäller gamla föreningar från Munksjö pappersbruk är det viktigt att ansvariga är med och betalar. Den knuten måste lösas. Det kan ta ytterligare lång tid, men så länge de gamla föreningarna fortfarande är stabila kan det vara värt det för att statuera exempel. Miljöbrott ska inte löna sig genom att det allmänna alltid tar alla kostnader.	Vi ser inte att betalningsfrågan kan drivas separat, den måste finnas med om det ska ske en sanering.	Självklart vill vi begränsa befintliga utsläpp av föreningar till våra sjöar och vattendrag, och sanering av PFAS vid flygplatsen pågår. Processen kring Munksjön har tagit väldigt lång tid. Vi vill verka för att processen kommer till ett slut. Vi har tillsammans med Samverkan för Jönköping avsatt medel för fortsatta provtagningar och utredning. Vi tycker ändå att principen om att förorenaren ska betala är viktig och att ansvarsfrågan bör redas ut. Vi tycker inte att det är självklart att Jönköpings kommun ska stå för notan. Samtidigt är det viktigt att saneringen kommer igång. När åtgärdsförlagen finns på plats får vi ta ställning till finansieringen.	SD har länge haft ambitionen att sanera Munksjön. Åtgärder för Munksjön måste dock vägas mot andra målsättningar såsom en fortsatt produktion av specialpapper och möjligheten till vattenreningsverksamhet. Det viktigaste är att föreningar inte sprider sig till Vättern.

Återväta våtmarker

I Jönköpings kommun finns en stor mängd utdikade torvrika marker som lämpar sig väl för återvätning. Under kommande mandatperiod kommer vårt parti att arbeta för återskapande av våtmark inom Jönköpings kommun, inkluderande även privatägd mark, tex genom incitament och information om befintliga bidragsmöjligheter.

Sammanfattning: Samtliga håller med, helt eller delvis. SD kommenterar att intressekonflikt kan finnas mellan klimat och biologisk mångfald.

C	KD	L	M	MP	S	V	SD
Håller med	Håller delvis med	Håller delvis med	Håller delvis med	Håller med	Håller delvis med	Håller med	Håller delvis med
	Kristdemokraterna har tillsammans med Moderaterna drivit frågan om att återställa en del våtmarker. Förslaget har dock röstats ner av de styrande partierna.		Kommunen behöver återskapa fler våtmarksområden men exakt vad som kan göras är en budgetfråga och behöver stå mot andra viktiga åtgärder. Samtal kan föras med privata markägare med bland annat information om bidrag, men det är de som har ansvar och beslutanderätt för sin egen mark.	Att återväta våtmarker är en jätte viktig åtgärd, både för klimatet och naturen! Under den gångna mandatperioden har Miljöpartiet sett till att det har avsatts medel för återskapande av våtmark i den årliga kommunala budgeten.	Information om befintliga bidragsmöjligheter till privatägda markägare kan vi åta oss.	Ja, vi har tillsammans med Samverkan med Jönköping avsatt särskilda medel för detta under mandatperioden och beslutat att ta fram en plan för fortsatt långsiktigt och strategiskt arbete med vattenvårdsfrågorna. Jönköpings kommun är en föregångare kring att arbeta tillsammans med privata markägare och på så vis få till stånd fler projekt. Det vill vi såklart fortsätta med!	Med tanke på att klimatet avgörs i Asien, är det en dålig idé att vidta klimatfrämjande åtgärder på bekostnad av biologisk mångfald. Många av de torvrika odlingsmarker som finns i kommunen understödjer direkt eller indirekt viktig biologisk mångfald. Exempelvis finns viktig biologisk mångfald på betesmark i det område som är tänkt att exploatera i Taberg. I de fall där konflikt inte uppstår mellan klimat och biologisk mångfald kan vi stödja återvätning, om inte effekterna för landsbygd och livsmedelsproduktion blir för stora.

Torvtäkter

Vårt parti är positiva till förnyande av befintliga torvtäkter eller att fler av kommunens torvmossar exploateras för torvbrytning.

Sammanfattning: M och SD håller med, C, MP och V håller inte alls med. L och S håller delvis med. Bland kommentarerna lyfts olika syn på nya/befintliga täkter, nytta med avslut/återställning samt intressekonflikter med odling och jordbruk.

C	KD	L	M	MP	S	V	SD
Håller inte alls med		Håller delvis med	Håller med	Håller inte alls med	Håller delvis med	Håller inte alls med	Håller med
	Det är inte en fråga som varit aktuell för politisk behandling.	Vissa mossar skulle må bäst av att bryta torv och därefter återställas, eftersom de tidigare brutna, nu delvis igenväxta mossarna har fler "laggar" än de skulle få efter brytning och återställning. Beräkningar behöver göras för varje mosse.		Torvmossarna är viktiga kolsänkor och ska inte exploateras.	Vi vill behålla de vi har och vara försiktiga med ny brytning.	Nej, våtmarker minskar övergödningen, utsläppen av växthusgaser och sårbarheten för klimatförändringar. De gynnar också den biologiska mångfalden.	Torv är fortfarande helt oundgängligt för trädgårdsodlingen och framtagnandet av skogsplanter. Torv är också ett mycket gott alternativ som strö i stallar för kor. Det minskar infektioner såsom mastit. Att använda torv som strö gör att alternativ som sand, vilket är en begränsad resurs, inte behöver användas. Svenska torvtäkter görs på marker som redan är utdikade. Det gör att koldioxidavgången inte blir mycket högre än att inte använda dem. Alternativet är import, vilket bara exporterar torvskörden till ett annat land. Dessutom finns i Sverige krav på återställande efter brukning, vilket betyder att koldioxidutsläppen upphör och ofta att ett fågelvatten skapas. Med andra ord, om man tillämpar helhetssyn så är svensk torvbrytning att föredra ur ett miljöperspektiv.

Västra Jära

I Västra Jära, nära Nissans källflöden, planeras en omfattande markexploatering. Vårt parti kommer att verka för exploatering av Västra Jära.

Sammanfattning: MP och V håller inte alls med. Övriga håller med.

C	KD	L	M	MP	S	V	SD
Håller med	Håller med	Håller med	Håller med	Håller inte alls med	Håller med	Håller inte alls med	Håller med
	Vi står bakom översiktsplanens förslag. I ett detaljplaneskede kan vi utreda och planera för hur området kan exploateras på ett hållbart sätt och därigenom säkra källflöden till Nissan.	Dock viktigt att icke giftiga verksamheter ges rätt att verka där.	Exploateringen behövs men kommer självklart göras på ett långsiktigt hållbart sätt.	Miljöpartiet vill att större hänsyn tas till naturmiljöers betydelse och värden i kommunens mark- och exploateringsarbete. Det är av yttersta vikt att de viktiga naturområden som finns kvar i kommunen skyddas och att exploatering inte sker på bekostnad av dem. Under 2025 genomförde Jönköpings kommun tidiga inventeringar av naturvärden, fåglar och groddjur i Västra Jära, som en del av planeringen för det nya industriområdet. Utifrån resultaten har en avgränsning gjorts och flera värdefulla områden har tagits bort ur planförslaget. Men det återstår fortfarande viktiga frågor, särskilt kring påverkan på Dumme mosse och grundvattnet. Miljöpartiet förordar hellre exploatering för industri på östra sidan av Jönköping (Öggestorp), där det även finns anslutning till järnväg för gods och persontransport.		Vi tycker att befintliga verksamhetsområden och andra hårdgjorda ytor ska användas fullt ut före vi exploaterar ny mark. Flygplatsens mark skulle kunna fungera som industrimark. Man behöver göra noggranna utredningar av miljöpåverkan på de våtmarker, vattendrag och naturvärden som finns i området som ska väga mycket tungt vid utredning av en eventuell exploatering. Övrig infrastruktur inklusive kommunalt vatten och avlopp behöver också byggas ut till Västra Jära, vilket gör projektet stort och potentiellt kostsamt för både ekonomi och miljö. Det gör att vi behöver noggrant bedöma behovet av en sådan exploatering även om området finns med i översiktsplanen.	SD ställer sig positiva till att exploatera området då det idag råder brist på bra industritomter och att det enligt näringslivsavdelningen i Jönköping är många förfrågningar på bra tomter. Vi utgår från att man i senare skeden ger bygglov till lämpliga verksamheter och ej olämpliga.

Lokal och ekologisk matproduktion

Vårt parti kommer verka för en ökad andel lokalproducerade och ekologiska varor i kommunens verksamhet, tex matservering, till stöd för lokalt, hållbart och mångfasetterat lantbruk och matproduktion.

Sammanfattning: S och SD håller delvis med, övriga håller med.

C	KD	L	M	MP	S	V	SD
Håller med	Håller med	Håller med	Håller med	Håller med	Håller delvis med	Håller med	Håller delvis med
	Vi har bla föreslagit att vildsvinskött ska serveras inom skolan och äldreomsorg men förslaget har röstats ner. Vi anser att våra upphandlingar ska främja anbud från lokala producenter.	Självklart	Vi vill verka för mer lokalproducerad mat i våra verksamheter.	Den lokala, och helst ekologiska matproduktionen, är en viktig del i ett hållbart samhälle och kommunen bör ge stöd till detta i mesta möjliga mån. Det finns flera aspekter: Ökad resiliens och beredskap, minskade transporter, gynnande av biologisk mångfald, stöd till lokalt företagande och en levande landsbygd.		Vi tycker att kommunen ska följa sina mål när det gäller ekologiska varor. Det är inte helt enkelt när det gäller lokalproducerat. Det kräver smarta krav i upphandlingarna för att det ska vara lagligt. Men i den mån det går att upphandla och det finns lokala produkter i tillräcklig mängd är vi positiva till närproducerade varor.	Svensk livsmedelsproduktion är mycket miljövänligare än utländsk. Växtskyddsmedelsanvändning n, klimatutsläppen och antibiotikaanvändningen är mycket lägre samt djurvälståndet högre. SD verkar för kommunala inköp av mer lokalproducerade livsmedel. Vi ser även gärna mer ekologiska produkter, men vid upphandling måste lokalproducerade produkter vara ett överordnat krav över ekologiska produkter. Annars leder det till import så snart som det inte finns ekologiska produkter lokalt. Alltför mycket ekologiska produkter förädlar också inköpen.

Hyggesfritt virke

Vårt parti kommer att verka för krav på hyggesfritt virke i kommande byggprojekt, dvs att allt trä skall vara återbrukat eller komma från skogar som brukas med hyggesfria metoder.

Sammanfattning: C, L och V håller med, MP och S håller delvis med. M och SD håller inte alls med. Svar saknas från KD.

C	KD	L	M	MP	S	V	SD
Håller med		Håller med	Håller inte alls med	Håller delvis med	Håller delvis med	Håller med	Håller inte alls med
		Viktigt också att inte ta ut virke från "gammelskog" och fjällnära skogar,		Det är en bra ambition, men vi ser svårigheter med att komma igenom med en sådan fråga just nu i Jönköpings kommun. Vårt fokus kommer att driva på att alltid välja minst klimatpåverkande byggmetod baserat på livscykelanalyser och att minska nivåerna av klimatutsläpp per byggd kvadratmeter. Där finns idag mätmetoder och system uppbyggda och politiken kan sätta målgränser, utan att det blir extra särkrav som blir diskuterade.	Vi ser gärna att det behövs en översyn.	I den mån det går att få tag i till rimligt pris.	Det skulle avsevärt fördyra byggen, vilket naturligtvis leder till mindre resurser till äldrevården, skolan och andra kommunala verksamheter. Med det sagt är SD positivt inställda till hyggesfri brukning för de markägare som vill göra så på de marker där det är möjligt. Hyggesfritt bruk kräver fullskiktade skogar med representanter för alla åldersklasser. Hyggesfritt bruk är svårt att bedriva lönsamt om man inte själv hugger utan att räkna arbetskostnaden. En alltför stor efterfråga på virke från hyggesfritt brukade skogar riskerar också att exploatera de sista naturskogarna. SD fördrar att verka för ökad vardagshänsyn vid all huggning. Det ger mer effektiv och trygg miljönytta.

Energieffektivisering och elektrifiering

Vårt parti kommer att verka för en hållbar energiförbrukning i hela vår kommun, tex genom att skapa incitament och förutsättningar för att genomföra energieffektiviserande åtgärder, elektrifiering och omställning till fossilfri energi, i såväl kommunens verksamheter som i industri och hushåll.

Sammanfattning: Samtliga partier håller med och flera påpekar att detta redan pågår.

C	KD	L	M	MP	S	V	SD
Håller med	Håller med	Håller med	Håller med	Håller med	Håller med	Håller med	Håller med
	Kristdemokraterna har varit drivande i att minska kommunens energiförbrukning.	Energi bör också framställas så hållbart som möjligt, dvs vindkraft bör inte placeras i de få tysta områden vi har kvar i kommunen.	Omställningen med bland annat kraftfulla energieffektiviserande åtgärder är viktig och pågår för fullt.	Det är ett pågående arbete redan idag enligt kommunens styrdokument. Vi kommer bevaka och driva frågan vidare. Tekniska nämnden har gjort stora framsteg, men fler nämnder behöver bli mer aktiva i arbetet.		Det här gör vi redan i den kommunala verksamheten men det finns mer att göra. När det gäller hushållen är Jönköping Energi en bra kanal att använda. För industrin finns Energikontor Norra Småland. Vi tänker följa upp så att kommunen följer EU:s Energieffektiviseringsdirektiv (EED) Energiprestandadirektivet för byggnader (EPBD). Vi verkar för att så många kommunala byggnader som möjligt ska ha solceller.	Energieffektiviserande åtgärder går helt i linje med Sverigedemokraternas fokus på hushållning. Fossil energi måste fasas ut. En viktig åtgärd är att skapa goda förutsättningar för ny kärnkraft och elektrifiering. Det var ett miljösvik att av ideologiska skäl lägga ned fullt fungerande reaktorer. Jönköping bör erbjuda sig att husera en eller flera SMR-reaktorer. SD arbetar aktivt för det. De bör dock inte placeras vid Vättern som är en kallvattensjö med särskilda ekosystem. SD motsätter sig att bygga ut mer vindkraft.